

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-129/17-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dům dětí a mládeže a školní družina Luby, příspěvková organizace
Sídlo	Tovární 742, 351 37 Luby
E-mail právnické osoby	meddm.Luby@quick.cz
IČ	69972745
Identifikátor	600066673
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Olga Taušnerová, ředitelka školského zařízení
Zřizovatel	Město Luby
Místa inspekční činnosti	Tovární 742, 351 37 Luby Sportovní 260, 351 34 Skalná Školní 254, 351 35 Plesná č. p. 69, 350 02 Milhostov
Termín inspekční činnosti	13. 3. 2017 – 15. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže a školní družina Luby, příspěvková organizace (dále „DDM“ a „družina“ nebo „školské zařízení“) vykonává činnost domu dětí a mládeže bez stanoveného nejvyššího počtu účastníků a školní družiny se stanoveným nejvyšším počtem 65 žáků. Ve školním roce 2016/2017, k datu inspekční činnosti, DDM poskytuje zájmové vzdělávání celkem 416 účastníkům ve 35 zájmových útvarech, v družině je ve dvou odděleních zapsáno k zájmovému vzdělávání 62 žáků prvního stupně místní základní školy. Družina je v provozu ve dnech školního vyučování v ranních hodinách od 6:15 do 7:45 hodin a po vyučování od 11:40 do 16:00 hodin. DDM je pro veřejnost v provozu od pondělí do pátku v době činnosti zájmových útvarů. Zájmové vzdělávání uskutečňované formou pravidelné činnosti v družině a zájmových útvarech je poskytováno za úplatu; pololetní výše úplaty v družině je stanovena na 300 Kč, v DDM na 100 Kč; účastníkům zapsaným k pravidelné denní docházce do družiny je zájmové vzdělávání v zájmových útvarech DDM poskytováno bezúplatně. Zájmové vzdělávání je zájemcům poskytováno v budově DDM a družiny, dalšími místy poskytovaného vzdělávání zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení, ve kterých DDM provozuje zájmové útvary, jsou prostory základních škol v Milhostově, Plesné a Skalné.

Informace o školském zařízení jsou dostupné na webové stránce www.ddmluby.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

DDM přijímá k zájmovému vzdělávání všechny zájemce na základě přihlášky a uhrazené stanovené úplaty za vzdělávání; účastníky vzdělávání jsou děti, žáci prvního i druhého stupně základních škol, žáci středních škol i dospělé osoby. Někteří účastníci navštěvují více zájmových útvarů. K zájmovému vzdělávání do družiny jsou přijímáni žáci prvního stupně místní základní školy rovněž na základě přihlášky a uhrazené úplaty. Nabídku svých činností školské zařízení zveřejňuje v místě obvyklým způsobem, tj. na své webové stránce, na sociálních sítích, v místním tisku, v mateřské a základní škole a základních školách v okolních obcích a na dalších přístupných místech.

Ředitelka školského zařízení vykonává činnost od roku 2015, splňuje předpoklady stanovené právním předpisem pro výkon této činnosti. Pro zájmové vzdělávání v DDM a družině vydala školní vzdělávací program (dále „ŠVP“), který obsahuje smysluplné a reálné cíle pro naplnění volného času zájmovou činností, je dostupný pedagogickým pracovníkům, účastníkům zájmového vzdělávání i jejich zákonným zástupcům. ŠVP pro oba typy školských zařízení je však tvořen pouze jedním dokumentem, ze kterého není zcela zřejmé, které informace se týkají DDM a které družiny, a tím není jeho obsah pro čtenáře zcela přehledný a srozumitelný (zejména obsah vzdělávání v družině při odkazu na Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání). K organizování vlastní činnosti má školské zařízení nastavena pravidla formulovaná ve vnitřním řádu školského zařízení. Aktualizace a rozdělení ŠVP a vnitřního řádu na dvě části pro jednotlivé součásti školského zařízení by výraznou měrou přispěly ke zvýšení informační úrovně těchto dokumentů.

Vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání zajišťuje v DDM pět interních a 27 externích pedagogů volného času a ve školní družině dvě vychovatelky. Kromě ředitelky mají všechny interní pedagogické pracovnice (vychovatelky a pedagožky volného času) zkrácené pracovní úvazky. Organizace a struktura školského zařízení vychází z limitovaného nízkého počtu interních zaměstnanců, který je rizikem při zajištění případné zastupitelnosti v situaci, kdy dojde k neplánované absenci pracovníka. Ředitelka řeší tyto případy v družině i DDM

zpravidla zastupováním, pro které má omezené možnosti a často zastupuje sama, v DDM ve výjimečných případech zrušením schůzky zájmového útvaru.

Žáci 1. a 2. ročníku základní školy zapsané k pravidelné denní docházce do družiny přebírají po skončení vyučování od učitelek základní školy vychovatelky; v případě nepřítomnosti žáka ve škole předávají učitelky tuto informaci vychovatelkám osobně. Žáci 3. až 5. ročníku přecházejí ze školy do cca 650 metrů vzdálené družiny samostatně se souhlasem zákonných zástupců, což Česká školní inspekce vnímá jako bezpečnostní riziko. Předávání informací o nepřítomnosti žáků ve škole v tomto případě není nastaveno jednoznačně, někdy nepřítomnost žáků v družině omlouvají rodiče telefonicky, někdy samy vychovatelky telefonují rodičům a zjišťují, zda se žák vzdělávání v družině zúčastní.

Přes limitované personální podmínky školské zařízení pořádá řadu přínosných akcí mimo pravidelnou zájmovou činnost. Akce organizují interní zaměstnanci a zejména ředitelka, které následně chybí čas na důslednější kontrolu práce pedagogických pracovníků, což se projevuje dílčími nedostatky zjištěnými v pedagogické dokumentaci vedené externími pedagogickými pracovníky.

Materiální podmínky pro poskytování zájmového vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni, umožňují naplňování cílů školního vzdělávacího programu. Veškeré získané finanční prostředky jsou účelně vynakládány ke zlepšování materiálně technického vybavení, které je v rámci finančních možností a s podporou zřizovatele průběžně doplňováno a obměňováno. Např. v družině byly provedeny stavební úpravy, které výrazně rozšířily prostor pro činnosti žáků a přispěly k lepšímu kontaktu mezi žáky. V rámci projektu *Zdravá dětská noha* a na základě komunikace se zákonnými zástupci byl do družiny pořízen „*Vítkův chodník*“, využívaný jako pomůcka podporující správné držení těla a zdravou chůzi, pomůcky na logopedii využívané při „*logopedických chvilkách*“. Další pořízené pomůcky jsou účelně využívány při pro pohybově zaměřených aktivitách a při pořádání nejrůznějších příležitostných akcí.

Ředitelka ve spolupráci s odborně způsobilou osobou vyhledává a identifikuje rizika spojená s činnostmi školského zařízení a účinně jim předchází. Účastníci vzdělávání jsou o možných rizicích průkazně poučováni, sportovní zařízení a elektrospotřebiče jsou pravidelně revidovány tak, aby bylo zajištěno jejich bezpečné používání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pravidelná zájmová činnost DDM probíhá prostřednictvím zájmových útvarů (kroužků). Činnosti sportovní nabízí například kroužky aerobik, basketbal, florbal, kick box, stolní tenis, míčové a sportovní hry, cvičení s hudbou a cvičení pro ženy a dívky. Zájem účastníků o taneční a hudební aktivity je podporován v kroužku sborového zpěvu, kroužku tanečním a hudebně pohybovém. Dovednosti spojené s vlastní tvorbou a rozvíjením esteticko-výchovných a pracovních technických aktivit nabízejí kroužky výtvarný, keramika, dovedné ruce. Zájemcům o rozšiřování jazykových dovedností je určen kroužek angličtiny a němčiny. Nabídku zájmových útvarů doplňují kroužek divadelní a dramatický, matematický, hasiči a kroužek zdravotní. Pro všestranný rozvoj dětí předškolního věku je určen klub maminek. Specifickou roli má v nabídce zájmových útvarů Klub všestranného žáka, provozovaný každodenně při základní škole ve Skalné, který charakterem činností nahrazuje chybějící kapacitu školní družiny v místní základní škole.

Bohatá příležitostná činnost školského zařízení je určena pro širokou veřejnost, není vázána na činnost v zájmových útvarech. Školské zařízení průběžně během celého školního roku pořádá rekreační a zábavná odpoledne, organizuje slavnosti spojené s dodržováním tradic a

koná další akce pro smysluplné naplňování volného času. Tato nepravidelná činnost je realizována účinnými formami, ke kterým patří tvořivé dílny, sportovní akce, soutěže, tematicky orientované výlety, exkurze, besedy, koncerty, besídky a další společenské a kulturní akce. Některé činnosti jsou realizovány i o víkendech.

Ve školním roce 2015/2016 školské zařízení ve spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému realizovalo v rámci osvětové a informační činnosti prožitkové vzdělávání na téma ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí. Akce *Den prevence* a *Mezinárodní prověřovací cvičení* (příhraniční spolupráce se SRN), součástí kterých byla mj. evakuace a záchrana osob, zdolávání požáru a první pomoc, významně přispěly k naplnění vzdělávacích cílů.

Oblíbenou a účastníky využívanou je rovněž táborová činnost, kterou DDM organizuje v době jarních a letních prázdnin. Ve školním roce 2015/2016 se uskutečnily čtyři příměstské tábory s pestrou nabídkou aktivit, například hry v přírodě, sportovní aktivity, výlety, tvořivé dílny. V rámci příhraniční spolupráce byl realizován pobytový tábor se zaměřením na činnosti spojené se záchranou života.

Průběh vzdělávání byl sledován v zájmových útvarech zaměřených na sportovní činnosti, při kterých pedagogičtí pracovníci věnovali pozornost zlepšování fyzické kondice, pohybových a herních dovedností účastníků, rozvoji síly, rychlosti a obratnosti. Účastníci byli vedeni k respektování herních pravidel a zásadám fair play. V tanečních zájmových útvarech byli zábavnou formou vedeni ke správnému držení těla v základních pozicích, cvičení s hudebním doprovodem podporovala rozvoj motoriky, svalového aparátu a vnímání hudby, následně byly rozvíjeny pohybové dovednosti pro sestavy k prezentaci na veřejných vystoupeních. V zájmovém útvaru divadelním byli účastníci vedeni ke zřetelnému vyslovování, pohybu na pódiu, ke spolupráci a odpovědnosti za společné dílo. Při předvádění dramatických scének z různých pohádek vedoucí kroužku vhodně využila jednotlivých epizod na témata problematického lidského jednání a mezilidských vztahů jako prostředku k žádoucímu výchovnému působení. Skupině zájemců o zpěv je určen pěvecký zájmový útvar, který je zaměřen na rozvoj hudebního nadání, formování rytmického cítění účastníků a pochopení textů písní. Vedení účastníků k vyjadřování vlastních názorů a ke spolupráci upevňovalo prosociální chování. Při sledování činnosti zájmového útvaru němčiny byli účastníci vedeni ke komunikaci v cizím jazyce, hravou formou byla procvičována slovní zásoba, opakovány básničky a říkadla. Většina aktivit měla činnostní charakter, při nichž vedoucí kroužku poskytovala účastníkům v případě potřeby pomoc, pozitivní zpětná vazba žáky motivovala k dalším činnostem. Účastníci Klubu všestranného žáka byli sledováni při přírodovědné vycházce, která byla vhodně zařazena k praktickému ověřování již získaných znalostí.

Při sledovaných aktivitách vedoucí zájmových útvarů vnímali potřeby a zvláštnosti dětí a žáků a účinně podporovali rozvoj jejich osobností. Naplňování cílů uvedených v ročním plánu, skladba i obsah činností odpovídaly věku účastníků. Na základě vhodné motivace účastníci k jednotlivým činnostem přistupovali aktivně a průběh zájmového vzdělávání byl efektivní.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních činnostech. Vychovatelky rovnoměrně zařazovaly odpočinkové, rekreační i pohybové aktivity. Relaxační chvílka, zařazená bezprostředně po obědě, sloužila k odpočinku. Při pobytu na hřišti v areálu školského zařízení měli žáci možnost výběru aktivit, které napomáhaly rozvoji pohybových ale i komunikativních dovedností. Pohybové aktivity, realizované jako spontánní i organizované, podporovaly upevňování principů fair play hry. Při všech sledovaných činnostech byli žáci aktivní, sami se v rámci možností podíleli na výběru formy

vzdělávání. Při návštěvě místní knihovny byl u žáků zábavnou formou posilován zájem o čtení, rozhovorem o přečteném příběhu byly rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení sleduje a hodnotí individuální výsledky vzdělávání účastníků vzdělávání v realizovaném školním vzdělávacím programu. Účastníkům zájmového vzdělávání jsou na konci školního roku vydávány pamětní listy, případně diplomy za soutěže apod.

Předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání zákonným zástupcům je zajištěno zejména při osobní komunikaci s vedoucími zájmových útvarů, resp. vychovatelkami v družině při vyzvedávání žáků. Ředitelka rodičům nabízí komunikaci v době konzultačních hodin, organizuje informační schůzky. Zákonní zástupci jsou zváni a zúčastňují se společných akcí.

Vedoucí pravidelně organizovaných zájmových útvarů provádějí na konci školního roku hodnocení skupinových výsledků činnosti v denících těchto útvarů formou stručného slovního hodnocení naplnění cílů ve vazbě na roční plán výchovně vzdělávací práce. Systematicky je prováděno rovněž hodnocení příležitostné a táborové činnosti. Vychovatelky družiny na konci každého měsíce vyhodnocují splnění cílů stanovených a konkretizovaných po jednotlivých měsících v ročních plánech činnosti družiny (pro každé oddělení), vhodnost použitých metod, schopnost žáků využít získané dovednosti a míru dosažení dílčích kompetencí. Průběžné vyhodnocování umožňuje vychovatelkám efektivně reagovat na případné neúspěchy a přijímat okamžitá opatření k jejich nápravě. Na základě závěrů z hodnocení a ve vazbě na hospitační činnost ředitelka přijímá účinná opatření ke zlepšování kvality vzdělávání.

Pro hodnocení celkových výsledků ředitelka nad rámec právního předpisu vydala a pro zvýšení informovanosti veřejnosti na webových stránkách zveřejnila hodnotící výroční zprávu o činnosti školského zařízení. Součástí zprávy je mimo jiné podrobný přehled o pravidelné zájmové činnosti, příležitostné a táborové činnosti včetně vybrané fotodokumentace.

Výsledky vzdělávání školské zařízení aktivně prezentuje a o pořádaných akcích zákonné zástupce účastníků a veřejnost informuje v místním tisku nebo elektronicky např. prostřednictvím webových stránek zařízení či zprávami na sociální síti. Fotografie z akcí spolu s vystavenými pracemi účastníků zájmového vzdělávání spoluvytváří příjemné a podnětné prostředí v budově školského zařízení. Výstavy prací byly kromě míst poskytovaného vzdělávání instalovány také v dalších veřejných prostorách např. v místní knihovně, domě kultury apod. Výsledky vzdělávání účastníků jsou prezentovány rovněž formou veřejných vystoupení či při soutěžích.

Školské zařízení se aktivně podílí na řadě sportovních a společenských akcí ve městě a v blízkém okolí a na naplňování cílů primární prevence negativních jevů. Klíčovými partnery, se kterými školské zařízení účinně spolupracuje na aktivním naplňování volného času účastníků vzdělávání podle jejich zájmů a zálib, jsou zřizovatel školského zařízení, základní školy, mateřská a základní umělecká škola, městská knihovna, dům kultury, složky integrovaného záchranného systému a zákonní zástupci dětí a žáků.

Další zjištění

Výuka v zájmových útvarech probíhá tradičně i na odloučených pracovištích školského zařízení. Při jejich kontrole bylo zjištěno, že některé smluvní vztahy nejsou písemně ukotveny a výuka zde probíhá na základě ústního ujednání.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Ředitelka školského zařízení od svého nástupu do funkce v únoru 2015 přijala řadu účinných opatření k výraznému zlepšení podmínek pro zájmové vzdělávání.
- Přetrvává nízký počet pedagogických pracovníků vzhledem k rozsahu činností školského zařízení.

Silné stránky

Pestrá nabídka a realizace činností pro účinnou podporu rozvoje osobnosti účastníků vzdělávání je dostupná všem zájemcům o zájmové vzdělávání.

Školské zařízení se aktivně podílí na kulturním životě obcí, ve kterých realizuje svou činnost.

Průběžné vyhodnocování vzdělávacích cílů, stanovených v ročním plánu činností ve školní družině, přispívá k efektivnímu naplňování školního vzdělávacího programu.

Slabé stránky

Nízký počet interních pedagogických pracovníků neumožňuje vzájemnou zastupitelnost, zejména při kontrole práce externích pracovníků a souběžném vedení zájmových útvarů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Revidovat veřejné dokumenty školského zařízení pro zvýšení jejich informační úrovně.
- Snížit bezpečnostní rizika přecházení žáků 3. až 5. ročníků základní školy do školní družiny.
- Jednoznačně nastavit přenos informací o přítomnosti či nepřítomnosti žáka ve vzdělávání.
- Smluvní vztahy na odloučených pracovištích ustanovit písemně.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městem Luby dne 1. 10. 1999 s účinností od 1. 1. 2000 včetně Dodatku č. 1 z 30. 11. 2015;
2. jmenování ředitelky školského zařízení vydané Městem Luby bez čj. z 29. 1. 2015 s účinností od 1. 2. 2015;
3. výpis správního řízení vydaný Krajským úřadem Karlovarského kraje, odborem školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. 11155/SK/15 z 2. 12. 2015 (změna názvu organizace);
4. výpisy z Rejstříku škol a školských zařízení z 8. 3. 2017;
5. školní vzdělávací program z 26. 8. 2016;

6. vnitřní řád bez datace;
7. roční plán domu dětí a mládeže a školní družiny Luby, hlavní úkoly, výchovně vzdělávací proces pro školní rok 2016/2017;
8. deníky zájmových útvarů vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
9. přehledy výchovně vzdělávací práce vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
10. výroční zpráva o činnosti školského zařízení z 31. 8. 2016;
11. evidence k příležitostným akcím vč. hodnocení za školní rok 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
12. evidence k táborové činnosti vč. hodnocení za školní rok 2015/2016;
13. vybrané přihlášky do zájmových útvarů na školní rok 2016/2017;
14. roční plán činnosti školní družiny na rok 2016/2017 bez datace;
15. náměty pro výchovnou a zájmovou činnost dětí ve ŠD období – září 2016 až červen 2017;
16. koncepce rozvoje zařízení 2015 – 2018;
17. finanční vypořádání dotací a návratných finančních výpomocí poskytnutých příjemcům přímo ze státního rozpočtu nebo státních finančních aktiv Část A z 25. 1. 2017;
18. výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2016 z 3. 3. 2017;
19. hlavní kniha za období od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016;
20. plán dalšího vzdělávání pracovníků z 3. 9. 2016;
21. osobní dokumentace pedagogických pracovníků k datu inspekční činnosti;
22. osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí v roce 2015, 2016;
23. hodnocení rizik při práci – datum zpracování únor 2007;
24. prezenční listina účastníků školení BOZP (vedoucí zaměstnanci, zaměstnanci) z 1. 9. 2016, 19. 11. 2016 a ze 4. 1. 2017 (interní zaměstnanci Luby);
25. záznam o vstupním školení BOZP a prohlášení zaměstnance dle jednotlivých pracovišť Plesná, Skalná, Luby, Milhostov;
26. evidenční listy revizí elektrických spotřebičů – datum zpracování červen 2016;
27. kniha úrazů vedená od školního roku 2005/2006 ke dni kontroly.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivan Topinka, školní inspektor

Mgr. Ivan Topinka v. r.

Mgr. Martina Fenclová, školní inspektorka

Mgr. Martina Fenclová v. r.

Iva Ondřejková, odborník v oblasti zájmového vzdělávání

Iva Ondřejková v. r.

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka

Mgr. Marta Pincová v. r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová v. r.

V Karlových Varech 7. dubna 2017

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Olga Taušnerová, ředitelka školského zařízení

Mgr. Olga Taušnerová v. r.

V Karlových Varech 21. dubna 2017